

Dato: 28.04.2010
Side: 1 af 12
HC/PSO/aa

Danske Spil
til glæde og til gavn

Danske Spil A/S
Postbox 847
Korsdalsvej 135
DK 2605 Brøndby

T +45 3672 0011
F +45 3670 4554
www.danskespil.dk

CVR NR 6401 1715

Spilansvarlighed

Kommentarer til forslag til Lov om spil

Kære medlem af Folketingets skatteudvalg

Efter en gennemgang af udkast til Lov om spil, der blev fremsat i Folketinget den 26. marts 2010, vil vi nedenfor fremhæve de punkter, vi fortsat mener, bør tilpasses eller reguleres i loven – alternativt i den bekendtgørelse, som vi forventer, Skatteministeriet udsteder i henhold til Lov om spil. Vi har nedenfor under punkt 3 samlet vores anbefalinger i punktform.

1. Spilansvarlighed

1.1 Lovens intentioner

Det fremgår af § 1, at lovens formål er:

1. At holde forbruget af spil om penge på et moderat niveau.
2. At beskytte unge eller andre udsatte personer fra at blive udnyttet gennem spil eller udvikle afhængighed af spil.
3. At beskytte spillere ved at sikre, at spil udbydes på en rimelig, ansvarlig og gennemsigtig måde.
4. At sikre offentlig orden og forhindre, at spil tjener som støtte til kriminalitet.

Af bemærkningerne til § 1 (side 52) fremgår det, at bestemmelsen, som beskriver formålet med reguleringen og kontrol af spil, "er en hensigtserklæring, som betyder, at loven skal administreres under hensyntagen til de nævnte formål. Bestemmelsen er et udtryk for den vægt, der lægges på at begrænse spil om penge og andre gevinster af økonomisk værdi, og de uheldige følger virkninger ved udbud heraf."

Endvidere fremgår det, at "formålsbestemmelsen kan indgå ved fortolkningen af lovens bestemmelser og ligeledes kan indgå i eventuelle skønsmæssige vurderinger, som foretages af Spillemyndigheden eller andre involverede myndigheder."

Endvidere fremgår det af de almindelige bemærkninger (side 15), at lovforslaget har til formål at udmønte regeringens beslutning om en delvis liberalisering og modernisering af det danske spillemarked, hvilket bl.a. vil betyde, "at danskernes spil kanaliseres ind i regulerede og kontrollerede rammer", og ved "at der sættes yderligere fokus på beskyttelse af spillerne, dels ved at sikre, at de får de gevinster,

som de har krav på, dels ved at medvirke til bekæmpelse af spilafhængighed (ludomani), og dels ved at forhindre mindreåriges spil.”

Derudover fremgår det af de almindelige bemærkninger (side 16), at modernisering af det danske spillemarked endvidere vil betyde, ”at det ulovlige spillemarked bekæmpes”. Endvidere fremgår det, at der efter regeringens opfattelse med gennemførelsen af den nye spillelovgivning ”vil skabes ro på det danske spillemarked, der har været præget af ulovlig markedsføring og spiludbud fra udenlandske udbydere”.

Derudover fremgår det af de almindelige bemærkninger (side 16), at ”baggrunden for forslag til modernisering af spillelovgivningen bl.a. er den – i et samfundsmæssigt perspektiv – bekymrende udvikling på spillemarkedet”. I den forbindelse nævnes det, ”at udbud af spil kan, hvis det ikke reguleres og kontrolleres intensivt, være forbundet med negative effekter i samfundet i form af kriminalitet og offentlig uorden og for udsatte personer kan skabe spilafhængighed (ludomani). Samtidig falder overskuddet fra Danske Spil langsomt – det overskud, som fordeles til velgørende formål. Det er derfor nødvendigt at kunne regulere og kontrollere det spil, der udbydes til danskerne for at kanalisere danskernes spil ind i kontrollerede rammer og for at forebygge negative social følger i samfundet.”

Endelig fremgår det af pkt. 4.6 om særlige regler for væddemål og online-kasinospil (side 39 f.), at det forslås, ”at der stilles særlige, skærpede krav til udbud af væddemål og online-kasinospil. Kravene skal sikre, at formålsbestemmelserne i lovforslagets § 1 udmøntes i regulering og i kontrol af spillene.”

Sammenfattende kan det konkluderes, at lovens intention helt klart er at beskytte spillerne og sikre ansvarligt spil. Dette kræver efter vores vurdering en række tilpasninger eller tilføjelser i Lov om spil og/eller den bekendtgørelse, der forventes udstedt i henhold til Lov om spil.

1.2 Lovens minimumskrav til beskyttelsesforanstaltninger

Som nævnt ovenfor under pkt. 1.1, fremgår det af pkt. 4.6 i de almindelige bemærkninger vedrørende særlige regler for væddemål og online-kasinospil, at der skal stilles særlige skærpede krav til udbud af væddemål og online kasinospil. Det fremgår bl.a., at spiludbyderen i forbindelse med ansøgning om tilladelse til at udbyde spil, skal redegøre for og dokumentere, hvordan udbyderen vil implementere lovens beskyttelsesforanstaltninger i form af programmer for at forhindre ludomani, mindreåriges spil m.v.

Endvidere fremgår det, at spiludbydere af onlinespil skal stille en række ludomanibegrænsende informationer og værktøjer til rådighed i spilsystemet. Af bemærkningerne fremgår det, at følgende beskyttelsesforanstaltninger som minimum skal være tilgængelige hos onlinespiludbydere:

- Advarsler samt links til materiale om risikoen ved overdrevent spil
- Obligatoriske meddelelser
- Midlertidig frivillig spillereksklusion
- Permanent spillereksklusion

- Automatisk rådgivningstilbud
- Frivillige begrænsninger af maksimumindsats, tab og kontooverførsler

Flere af ovenstående minimumskrav er ganske fornuftige, men der er nogle af minimumskravene, der ikke er afstemt efter det faktiske antal af spilafhængige i Danmark, og som virker overdrevne. Derudover lægges der generelt op til frivillighed, hvilket giver mening visse steder (f.eks. ved selveksklusion), men i andre tilfælde ingen effekt har (f.eks. i forbindelse med indskuds- og overførselsgrænser). Endelig mangler der en række væsentlige minimumskrav, som er afgørende for at sikre ansvarligt spil og dermed for at leve op til lovens formål, se ovenfor punkt 1.1.

Vi vil nedenfor gennemgå ovenstående minimumskrav og beskrive de minimumskrav, som vi vurderer, mangler.

1.3 Advarsler samt links til materiale om risikoen ved overdrevent spil

For så vidt angår Advarsler samt links til materiale om risikoen ved overdrevent spil, fremgår det af bemærkningerne (side 40), at "Forsiden på en spiludbyders hjemmeside skal indeholde en tydelig advarsel om, at overdrevent spil kan være farligt. Forsiden skal endvidere indeholde information om ansvarlig spilleadfærd og links til rådgivningsinstitutioner".

Vi finder det fornuftigt, at det af forsiden på spiludbyderens hjemmeside fremgår, at overdrevent spil kan være farligt, og at forsiden indeholder links til information om ansvarlig spilleadfærd og til rådgivningsinstitutioner.

1.4 Obligatoriske meddelelser

For så vidt angår Obligatoriske meddelelser fremgår det af bemærkningerne, at "Spiludbyderen skal i bestemte tidsintervaller, der nærmere fastlægges af Spillemyndigheden, meddele spilleren, at deltagelse i spil om penge kan have skadelige konsekvenser, og at hjemmesiden indeholder links til danske rådgivningsinstitutioner. Spilleren skal først bekræfte, at spilleren har læst meddelelsen, før spillet kan begynde/fortsætte."

Det virker umiddelbart meget generende og ude af proportion, at samtlige spillere løbende skal orienteres om og forholde sig til, at spil om penge kan have skadelige konsekvenser. Dette tiltag er ikke målrettet, de spillere, der har et spilproblem. I stedet bør tiltag som indskuds- og overførselsgrænser, som er beskrevet nedenfor under punkt 1.7, anvendes. Disse tiltag rammer alene de spillere, der har et overdrevent forbrug. Endvidere er der tale om effektive tiltag. En orientering om, at spil om penge kan have skadelige konsekvenser, har ikke nødvendigvis en effekt.

1.5 Spillereksklusion

Vi er enige i de betragtninger, der fremgår af punkt 4.6 c) og d) i de almindelige bemærkninger vedrørende midlertidig og permanent selveksklusion (side 40). Det er væsentligt, at selvekskluderingsfunktionen stilles til spillernes rådighed, men det er i sidste ende den en-

kelte spillers beslutning, om funktionen benyttes. Vi vil imidlertid anbefale, at myndighederne fastsætter de forskellige tidsperioder, hvori spillerne midlertidigt skal kunne ekskludere sig selv, fx 1, 3, 6 eller 12 måneder, idet en selveksklusion på meget korte perioder, fx én eller to dage, ikke kan antages at have særlig stor effekt.

Det fremgår af punkt 4.6 d), at såfremt en spiller vælger at ekskludere sig selv fra alle spiludbyderes hjemmesider, så skal spiludbyderne opløse spillerens konto og slette spilleren fra spillerregisteret. Danske Spil mener i forlængelse heraf, at det altid skal være enkelt og nemt for en spiller at lukke en spilkonto, uanset om der er tale om en spilkonto hos en enkelt udbyder eller hos flere udbydere og uanset årsagen til ønsket om lukningen. Dette bør derfor fremgå af lovforslaget, eventuelt som et krav i henhold til § 41, og det bør tillige præciseres, at udbyderne ikke efterfølgende må rette henvendelse til spillerne med henblik på at opfordre dem til at genåbne deres konto eller at begynde at spille igen.

1.6 Automatisk rådgivningstilbud

For så vidt angår Automatisk rådgivningstilbud fremgår det af bemærkningerne (side 40), at "I tilfælde af en eksklusion skal spiludbyderen automatisk anmode spilleren om tilladelse til, at en rådgivningsinstitution kontakter spilleren. Rådgivningen kan føre til et behandlingstilbud".

Udgangspunktet er fornuftigt, men der kan imidlertid være flere årsager til, at en spiller ønsker at ekskludere sig selv. Det er ikke nødvendigvis et udtryk for, at spilleren har et spilproblem. Såfremt en spiller ekskluderer sig selv, kan det modsat være et udtryk for, at spilleren via denne funktionalitet styrer sin spilleadfærd. Et alternativt forslag kunne være, at de spillere, der vælger at ekskludere sig selv, orienteres om muligheden for at kontakte en rådgivningsinstitution. Her vil indskuds- og overførselsgrænser ligeledes være et effektivt værn mod overdrevent spil.

1.7 Grænser for spil – indskuds- og overførselsgrænser

§ 41 i lovforslaget bestemmer, at skatteministeren fastsætter nærmere regler om bl.a. spillene og afviklingen af disse. Af bemærkningerne til § 41 fremgår det, at der her tænkes på bl.a. "indsats, gevinstindsatser og gevinststørrelser i spillene".

Hvilke regler der påtænkes indført fremgår hverken af bemærkningerne til eller ordlyden af § 41. Det fremgår derimod af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 4.6 f), at spiludbyderne skal give mulighed for, at spilleren kan pålægge sig selv begrænsninger i form af overførsels-, indsats- og tabsbegrænsninger. Der lægges således op til frivillige begrænsninger.

Vi mener imidlertid, at det er væsentligt – for at leve op til lovens formål (se ovenfor punkt 1.1 – at holde forbruget af spil om penge på et moderat niveau, og at undgå udvikling af spilafhængighed) - at der eksisterer maksimale overførsels- og indskudsgrænser på internettet, som er fastsat af myndighederne, og at grænserne gælder for alle udbydere. Såfremt man effektivt vil begrænse risikoen for spilafhængighed, er det nødvendigt at myndighederne fastsætter grænserne.

Der skal naturligvis ikke være tale om grænser, der hæmmer spillet unødigt, men i stedet grænser, der skal forhindre overdrevent spil.

Vi anbefaler i den forbindelse følgende:

- At der af myndighederne fastsættes en overførselsgrænse totalt pr. år (løbende 365 dage). Begrænsningen skal baseres på nettooverførsler af penge til spilkontoen – dvs. overførsler til spilkontoen fratrukket tilbageførsler til bankkontoen. Se nedenfor under punkt 1.10.
- At der af myndighederne fastsættes grænser pr. dag for de risikobetonede spil – enten ved begrænsning i indskud og/eller begrænsning i tid.

Inden for disse maksimale grænser skal spillerne naturligvis have adgang til at fastsætte egne lavere grænser for deres spil på internettet og for den tid, de ønsker at bruge på spil.

For så vidt angår tabsbegrænsninger er der ingen eller ganske få spiludbydere, der i dag har denne funktionalitet. Hvis det skal være muligt at tilbyde spillerne en tabsbegrænsningsfunktionalitet, vil det være nødvendigt for alle spillere at udvikle et system, hvor spillerens tab opgøres real time. Dette vil kræve en gennemregning af status for alle gennemførte spil pr. spiller. Ud over yderligere krav til den it-mæssige kapacitet vil dette ligeledes betyde ganske store udviklingsomkostninger.

1.8 Aldersgrænser

1.8.1 Aldersgrænser for spil

I den udgave af Lov om spil, der blev sendt i høring den 5. marts 2010 indeholdt § 40 en bestemmelse om, at "modtagelse af indsats fra personer under 18 år til spil samt anden formidling af sådanne personers deltagelse i spil er ikke tilladt". Der gjaldt således en aldersgrænse for alle spil og alle salgskanaler på 18 år.

Denne generelle aldersgrænse er ændret i den seneste version af Lov om spil, der blev fremsat i Folketinget den 26. marts 2010. Det fremgår således af § 34, at udgangspunktet fortsat er en aldersgrænse på 18 år. Imidlertid fremgår det af § 34, stk. 3, at "for landbaseret lotteri og klasselotteri, jf. § 6 og § 8, er aldersgrænsen 16 år". Af bemærkningerne til § 34 fremgår det, at ændringen er foretaget, idet "det skønnes, at udbud af landbaseret lotteri ikke har samme effekter i forhold til ludomani på grund af spillets karakter – herunder hastigheden af spillet" (side 71).

Bestemmelsen betyder, at Danske Spils ca. 3.700 forhandlere vil skulle operere med to aldersgrænser for spil. Der vil for monopolspilene (f.eks. Lotto og skrabet) gælde en aldersgrænse på 16 år og for de liberaliserede spil (f.eks. Oddset og Tips), en aldersgrænse på 18 år i den fysiske distribution.

Det vil være ganske vanskeligt for Danske Spil på en enkelt måde at beskrive og kommunikere en procedure for håndtering af den dobbelte aldersgrænse til forhandlerne. Endvidere er den dobbelte alders-

grænse vanskelig at administrere for detailhandlen. Vi anbefaler derfor, at der gælder samme aldersgrænse for alle spil uanset, om spillene sælges via nettet eller den fysiske distribution.

Derudover antager vi, at bestemmelsen ud over landbaseret lotteri kun omfatter landbaseret klasselotteri og ikke generelt klasselotteri, dvs. klasselotteri udbudt via internettet. Det fremgår imidlertid ikke helt klart af formuleringen, hvorfor en præcisering ønskes.

1.8.2 Verificering af alder

Af punkt 4.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår det, at for at kunne deltage i online spil, skal spillerne registreres på hjemmesiden, og der skal i forbindelse med registreringen ske en verifikation af spillerens alder (side 40). Det fremgår dog ikke, hvilken form for verifikation der tænkes på, men det er klart afgørende, at man udnytter de digitale muligheder, der foreligger, for at håndhæve den i lovens § 34, stk. 1, fastsatte aldersgrænse og at verifikationen er pålidelig.

Hos Danske Spil er det i dag kun muligt at oprette én spilkonto pr. spiller pr. CPR-nummer, og det er ikke muligt at oprette sig med et opdigtet CPR-nummer, idet vi foretager et direkte tjek af de afgivne CPR-numre i CPR-registeret. Kontrollen består i, at Danske Spils systemer hver aften sender data på alle nyoprettede spillere ind til CPR-registeret. Såfremt der er uoverensstemmelser mellem de oplysninger, Danske Spil har registreret, og de oplysninger, der fremgår af CPR-registret, vil dette fremgå af en fejlliste, som Danske Spil automatisk modtager, når kontrollen er gennemført. På baggrund af fejllisten retter Danske Spils Kundecenter henvendelse til de relevante personer for at følge op på uoverensstemmelserne.

Vi mener derfor, at det som minimum bør kræves, at spiludbyderne foretager en verifikation af spillernes alder ved spil via nettet, som er ligeså pålideligt som et direkte check af det oplyste CPR-nr. i CPR-registret.

1.9 Forebyggelse mod snyd

Det følger af § 11, stk. 4, at skatteministeren kan fastsætte regler om, at der ikke kan udbydes væddemål på kategorier af begivenheder, og det præciseres nærmere i bemærkningerne til bestemmelsen (side 60), at reglerne skal begrænse risikoen for "match fixing" (dvs. sportsbegivenheder, hvor resultatet er aftalt på forhånd, eller hvor den ene af sportsbegivenhedens parter bevidst præsterer under evne for at opnå et bestemt resultat – i begge tilfælde for at opnå at bestemte væddemål giver gevinst). Der gives følgende eksempler på kategorier af væddemål, hvor denne risiko er størst:

- Væddemål, hvor en enkelt sportsudøver har fuldstændig kontrol over væddemålets udfald, og hvor det, spillerne vædder på, kun har en lille eller ingen sportslig betydning for sportsbegivenhedens endelige resultat.
- Begivenheder, hvor få sportsudøvere eller dommeren kan afgøre udfaldet af væddemålet, uden at det i nævneværdig grad påvirker kampens sportslige afvikling i øvrigt.
- Væddemål på kampe i lavere rangerende ligaer.
- Væddemål, der udbydes på ungdomssport.

Danske Spil er helt enig i, at det netop er i de nævnte eksempler på væddemål, at risikoen er størst.

Eksempler på væddemål, hvor en enkelt eller få sportsudøvere eller dommeren kan afgøre udfaldet af væddemålet, og hvor væddemålsubjektet kun har en lille eller ingen sportslig betydning og ikke i nævneværdig grad påvirker kampens sportslige afvikling i øvrigt er f.eks. væddemål om tidspunktet for første indkast, antal indkast i kampen, antal tillægsminutter pr. halvleg, navngiven spiller får gult kort, en spiller jubler over en målscoring på en bestemt måde etc. Her tænkes særligt på de såkaldte fun bets, hvor væddemålet ingen reel form for tilknytning har til den sportslige begivenhed, og hvor mindst én eller flere har 100 % indflydelse på væddemålets udfald (f.eks. væddemål om en navngiven tennisspiller skifter trøje mellem 7. og 8. parti).

Den primære grund til at der ikke bør udbydes spil på kampe i lavt rangerende ligaer, f.eks. ligaer under 2. division i dansk fodbold, er, at der til disse kampe ikke er knyttet den samme prestige eller sportslige og økonomiske betydning som til udfaldet af kampe i højere rangerende ligaer. Derfor er risikoen for match fixing alt andet lige større i lavt rangerende ligaer.

Baggrunden for at der ikke bør udbydes spil på ungdomssport (herunder U18-fodbold), er at risikoen for en uheldig påvirkning i retning af match fixing alt andet lige er større ved unge sportsudøvere end ved voksne.

Ud over en begrænsning i udbuddet af ovenstående væddemål bør der endvidere stilles krav til spiludbyderne om, at de aktivt tilstræber at begrænse risikoen for match fixing. I den forbindelse bør det forankres i spillelovgivningen, at spiludbyderne har pligt til at lukke for væddemål, hvor der er en oplyst (f.eks. fra det pågældende sportsforbund) risiko for match fixing.

Pligt til lukning bør gælde, uanset om spiludbyderen løber en økonomisk risiko eller ej. Intentionen bag et krav om lukning af væddemål ved oplyst risiko for match fixing er ikke at begrænse spiludbyderens tab, men at beskytte spillerne mod unfair væddemål, samt at beskytte den pågældende sportsbegivenhed mod manipulation.

Det bør være et krav, at spiludbyderen er tilsluttet et system (et anerkendt early warning system), hvor spiludbyderne er forpligtet til at indrapportere mistænkelige spilforløb (f.eks. usædvanligt store indskud på enkelte væddemål) til sportsarrangøren.

1.10 Overførselsgrænser mellem spilkonto og bankkonto samt grænser for indestående på spilkonto

Danske Spil har i flere år haft en dialog med Finanstilsynet med henblik på at få indført en mere smidig løsning, således at spillerne nemmere ville kunne få indskudte beløb på spilkontoen tilbageført til bankkontoen. Dette har imidlertid ikke været muligt. I dag kan der kun overføres penge til spilkontoen.

I forbindelse med oprettelsen af en spillkonto kan spilleren indtaste en grænse for, hvornår en eventuel præmie skal overføres til bankkontoen. Er præmien under denne grænse, vil den blive overført til kundens spillkonto. Præmier, der er indsat på spillkontoen, kan ikke efterfølgende overføres til bankkontoen. Dette har gennem årene givet anledning til massiv kritik fra spillerne og været årsag til, at rigtig mange spillere har lukket deres spillkonto på danskespil.dk. Hos alle udenlandske bookmakere er der imidlertid ingen begrænsninger for overførsel og tilbageførsel mellem spillkonto og bankkonto. Der gælder i dag hos Danske Spil en maksimal grænse for indeståendet på spillkontoen på 30.000 kr., således at præmier over denne størrelse altid vil blive indsat på bankkontoen.

På baggrund af ovenstående anbefaler vi derfor, at den nuværende begrænsning for maksimalt indestående på spillkontoen på 30.000 kr. samt det nuværende forbud mod at føre penge frem og tilbage mellem spillkonto og bankkonto ophæves, således at der bliver frit flow mellem de to konti.

1.11 Kredit, rabatter, bonus og rake-back

Af lovforslagets § 35 fremgår det, at en tilladelsesindehaver ikke må yde spilleren kredit ved deltagelse i spillet. Imidlertid indeholder lovforslaget ikke et forbud mod at yde bonus, rabatter og rake-back. Det fremgår af § 36, stk. 2, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om markedsføringen af spil. Af bemærkningerne (side 72) til § 36 fremgår det, at skatteministeren f.eks. kan fastsætte regler om brugen af bonusser i spillene, herunder såkaldte sign-up bonusser (velkomst/indbetalingsbonus), "rake-back" (refusion af gebyr), loyalitetsprogrammer (dvs. ordninger, hvor spiludbyderen med henblik på at øge kundeloyaliteten belønner spillerne for at spille hos udbyderen) m.v.

Vi mener, det er væsentligt, at lovgivningen direkte indeholder et forbud mod bonus, rabatter og rake-back på samme måde som forbudet mod kredit. Ud fra den viden vi har om de udenlandske bookmakere, er der ingen, der yder kredit på netspil. Imidlertid tilbyder mange af bookmakerne bonusordninger, som bl.a. bliver brugt til at aktivere kunder, der er ophørt med at spille eller som spiller mindre end tidligere. Bonusordninger tilbydes i alle mulige varianter. Jo højere beløb, man lokker kunderne med, jo større effekt. For stort set alle bonusordninger gælder det, at man som spiller skal indbetale et beløb på spillkontoen for at få tildelt et bonusbeløb. Spiludbyderen tilbyder typisk det dobbelte af, hvad der bliver indbetalt - op til en vis grænse. For at kunne få bonusbeløbet udbetalt skal man typisk spille det indsatte beløb igennem flere gange. Generelt gælder det, at jo højere bonus man som spiller får tilbudt, jo sværere er det at få pengene udbetalt.

En undersøgelse af markedet har vist, at der overordnet set anvendes 2 former for bonus – sign-up bonus (bonus til nye spillere) og reaktiveringsbonus (bonus til spillere, der er ophørt med at spille, eller som spiller mindre). For så vidt angår sign-up bonus er det normalt, at de udenlandske spiludbydere tilbyder mellem 50-100 % i bonus op til 500 kr. En sign-up bonus gives stort set hos alle udenlandske spiludbydere. Imidlertid kan bonusbeløbet først udbetales, når bonusbelø-

bet er gennemspillet x antal gange. Endvidere stilles der krav om, hvordan bonusbeløbet skal spilles for at kunne anvendes til andet spil eller for at kunne udbetales. Et eksempel på en aggressiv form for sign-up bonus er den sign-up bonus Bet365 tilbyder. Her er det muligt at få 100 % sign-up bonus op til 1.000 kr. Bonus og spillerens eget indskud (det indskud, der skal indbetales for at opnå bonus) skal gennemspilles tre gange, for at spilleren kan få en eventuel gevinst udbetalt. Dvs. ved en bonus på 1.000 kr. skal spilleren have haft 6.000 kr. i spil. Endvidere stilles der krav om, at de 6.000 kr. skal spilles på odds højere end 1,50, for at spilleren kan "spille bonus fri". Det vil sige, at der er grænser for spillerens mulighed for at spille sikre kampe.

Ud over sign-up bonus giver mange udenlandske spiludbydere et eller flere freebets. Freebets er en form for bonus, hvor spillerens første spil er gratis. Det er ikke muligt umiddelbart at få en eventuel gevinst udbetalt, som spilleren har opnået ved et freebet. Her er der typisk krav om at gevinsten skal spilles x antal gange, før beløbet kan frigives til udbetaling.

For så vidt angår reaktiveringsbonus, minder denne bonus normalt meget om en sign-up bonus. Et eksempel på en reaktiveringsbonus er den Bet365 tilbyder, hvor der gives 100 % loyalitetsbonus op til 1.000 kr. Her skal bonus og indskud spilles igennem 3 gange på et minimumsodds på 1,50. Gennemspilningen skal ske indenfor 90 dage, ellers vil bonusbeløbet blive fjernet.

I forbindelse med poker tilbyder mange spiludbydere rake-back, som er aftaler mellem spilleren og spiludbyderen om tilbagebetaling af en vis procentdel af den rake, spilleren har betalt. Rake-back systemerne foregår på en sådan måde, at jo flere penge spilleren spiller for, jo mere får spilleren i rake-back. Et normalt pokersite kører med en tilbagebetalingsprocent på omkring 95 %. En andel af de resterende 5 % (rake), som er spiludbyderens reelle indtægt, bliver altså tilbagebetalt i form af rake-back-aftaler med spillerne. Der er spiludbydere, der har helt op til 60 % rake-back-aftaler med de af deres kunder, som omsætter for mest.

Bonusser og rake-back er således nogle af de mest aggressive virkemidler til at fastholde spillerne og sikre et fortsat forbrug og i værste fald misbrug. Det var netop bonusser og rake-back, som blev benyttet i forhold til den norske biskopsøn, Bjarte Baasland. Han modtog ganske store beløb i bonus og rake-back, hvilket var med til at fastholde ham i misbruget af spil.

Endvidere er både bonusser og rake-back virkemidler, som det er ganske svært eller umuligt for spillerne at gennemskue værdien af, da det alene opnås ved et stort spilforbrug hos spilleren. Bonus og rake-back er således ikke – i modsætning til odds, pris og tilbagebetalingsprocent – gennemskuelige konkurrenceparametre. Ét af lovens formål – at beskytte spillere ved at sikre, at spil udbydes på en rimelig, ansvarlig og gennemsigtig måde – ses således ikke opfyldt, hvis bonusser og rake-back tillades. Bonus og rakeback er i stedet tiltag, der genererer unødigt spil og som fastholder spillere i et usundt spillemønster. Dette kan føre til spilafhængighed.

2. Åbne/lukkede netværk

Det fremgår af punkt 4.3.5 i bemærkningerne til lovforslaget (side 36), at "det vil være svært for pokerudbydere med dansk tilladelse at skabe attraktive pokerspil, hvor danskere kun kan spille mod hinanden i et lukket netværk. Antallet af danske pokerspillere er i den sammenhæng for lille. Derfor foreslås det, at der gives tilladelse til, at pokerudbydere kan tilbyde pokerspil, hvor danskere kan spille mod pokerspillere fra andre lande i et åbent netværk. Dette kan ske med en almindelig tilladelse til online kasino."

Som nævnt i Danske Spils høringssvar af den 5. marts 2010, mener vi ikke, at det - af hensyn til beskyttelsen af spillerne og for at sikre retfærdige og lige konkurrencevilkår - bør være muligt at udbyde spil mod udenlandske spillere. På et lukket dansk marked vil det være nemmere at regulere spilleadfærden med henblik på i videst muligt omfang at begrænse risikoen for spilafhængighed. Flere af de beskyttelsesforanstaltninger, der lægges op til i lovgivningen, herunder de minimumskrav, der er omtalt ovenfor under pkt. 1.2, kan ikke gennemføres, hvis udenlandske spillere deltager i spillet. Derudover følger det af de almindelige bemærkninger (se ovenfor pkt. 1.1), at der lægges op til, at der skal gælde særlige skærpede krav til udbud af bl.a. onlinekasinospil (se side 39). Dette vil således ikke være muligt at opfylde, såfremt åbne netværk vil blive tilladt. Endvidere fremgår det af lovens bemærkninger (side 27), at "ved at liberalisere dele af spillemarkedet, vil danskernes spil endvidere kunne kanaliseres ind i kontrollerede rammer. Herved vil det være muligt hurtigt at gribe ind over for uønskede negative effekter af spiludbuddet". Det vil være ganske vanskeligt at realisere, såfremt åbne netværk gennemføres.

Vi anbefaler derfor, at der bør etableres et lukket netværk, hvor danske spillere - uanset udbyder - kan spille mod andre danske spillere.

Bemærkningerne til lovforslaget omtaler alene åbne netværk i relation til poker, hvorimod der i relation til omtalen af væddemålsbørser i punkt 4.3.4 ikke nævnes noget om, hvorvidt en dansk spiller kan indgå et væddemål med en udenlandsk spiller via en væddemålsbørs, der har licens til udbud heraf i Danmark. Som anført i vores høringssvar af den 5. marts 2010, mener vi, at ovenstående betragtninger ligeledes gør sig gældende for så vidt angår spørgsmålet om væddemålsbørser, således at vi tillige vil anbefale, at det på en væddemålsbørs alene er muligt at indgå væddemål med danske kunder fra andre spiludbydere med licens i Danmark.

3. Anbefalinger

På baggrund af ovenstående anbefaler vi følgende tilpasninger af Lov om spil og/eller bekendtgørelse, der forventes udstedt i henhold til Lov om spil:

3.1 Advarsler samt links til materiale om risikoen ved overdrevent spil

3.1.1 Forsiden på spiludbyderens hjemmeside skal indeholde information om, at overdrevent spil kan være farligt.

- 3.1.2 Forsiden skal indeholde links til information om ansvarlig spiladfærd og til rådgivningsinstitutioner.
- 3.2 Obligatoriske meddelelser
 - 3.2.1 I stedet for at stille krav om, at samtlige spillere løbende skal orienteres om og forholde sig til, at spil om penge kan have skadelige konsekvenser, bør der i stedet indføres indskuds- og overførselsgrænser. Disse tiltag rammer alene de spillere, der har et overdrevent forbrug.
- 3.3 Spillereksklusion
 - 3.3.1 Det skal være nemt for spillerne at ekskludere sig selv.
 - 3.3.2 Myndighederne bør fastsætte en minimumsperiode, hvori spillerne midlertidigt skal kunne ekskludere sig selv, f.eks. 1 måned, idet en selveksklusion i en meget kort periode, f.eks. én eller to dage, ikke kan antages at have effekt.
 - 3.3.3 Det skal være nemt at for spilleren at får opløst spilkontoen.
 - 3.3.4 Det skal være forbudt for spiludbyderne efterfølgende – efter en spillers selveksklusion eller lukning af spilkonto - at rette henvendelse til spillerne med henblik på at opfordre dem til at genåbne deres konto og begynde at spille igen.
- 3.4 Automatisk rådgivningstilbud
 - 3.4.1 De spillere, der vælger at ekskludere sig selv, skal orienteres om muligheden for at kontakte en rådgivningsinstitution. Da der kan være mange årsager til, at en spiller vælger at ekskludere sig selv, kan det virke for anmassende, direkte at skulle anmode spilleren om tilladelse til, at en rådgivningsinstitution kontakter spilleren.
- 3.5 Grænser for spil – indskuds- og overførselsgrænser
 - 3.5.1 Der bør indføres en maksimal årlig (løbende 365 dage) overførselsgrænse ved spil via nettet, som fastsættes af myndighederne. Grænsen skal gælde for alle spiludbyderne.
 - 3.5.2 Den årlige overførselsgrænse skal beregnes ud fra nettooverførslen af penge til spilkontoen – dvs. overførsler til spilkontoen fratrukket tilbageførsler til bankkontoen.
 - 3.5.3 Myndighederne skal fastsætte grænser pr. dag for de risikobetonede spil – enten ved begrænsning i indskud og/eller begrænsning i tid.
 - 3.5.4 Spillerne skal naturligvis - inden for disse maksimale grænser - have adgang til at fastsætte egne lavere grænser for deres spil på internettet og for den tid, de ønsker at bruge på spil.
- 3.6 Aldersgrænser
 - 3.6.1 Der skal gælde den samme aldersgrænse for alle spil uanset, om spillene sælges via nettet eller den fysiske distribution.
 - 3.6.2 Det bør som minimum kræves, at spiludbyderne foretager en verifika-

tion af spillernes alder ved spil via nettet, som er lige så pålideligt som et direkte tjek af det oplyste CPR-nummer i CPR-registeret.

- 3.6.3 Spiludbyderne bør sikre, at der alene kan oprettes én spilkonto pr. CPR-nummer.

3.7 Forebyggelse mod snyd

- 3.7.1 Der bør stilles krav til spiludbyderne om, at de aktivt tilstræber at begrænse risikoen for match fixing.
- 3.7.2 Det bør forankres i spillelovgivningen, at spiludbyderne har pligt til at lukke for væddemål, hvor der er en oplyst risiko om match fixing.
- 3.7.3 Det bør være et krav, at spiludbyderne er tilsluttet et system (anerkendt early warning system), hvor spiludbyderne er forpligtet til at indrapportere mistænkelige spilforløb.
- 3.7.4 Spiludbydernes adgang til at udbyde væddemål på bestemte begivenheder skal begrænses i overensstemmelse med de bemærkninger, der fremgår af lovforslaget til § 11, stk. 4.

3.8 Overførselsgrænser mellem spilkonto samt grænser for indestående på spilkonto

- 3.8.1 Spillerne skal frit kunne overføre penge fra bankkonto til spilkonto og fra spilkonto til bankkonto med respekt for de grænser, der anbefales ovenfor.
- 3.8.2 Der bør ikke gælde nogen grænse for indestående på spilkontoen.

3.9 Kredit, rabatter, bonus og rakeback

- 3.9.1 Der bør - udover det forbud mod kredit, som loven indeholder i § 35 – ligeledes gælde et forbud mod bonus, rabatter og rake-back. Der er tale om aggressive virkemidler, der ikke kan anses for at være forenelige med lovens formål om at beskytte forbrugerne mod overdrevent spil og spilafhængighed.

3.10 Åbne/lukkede netværk

- 3.10.1 Der bør etableres et lukket netværk, hvor danske spillere – uanset udbyder – kan spille mod andre danske spillere.

Med venlig hilsen
Danske Spil A/S

H. C. Madsen
Adm. direktør